

WOORDLIJK

proefnummer 2011

Kwartaalgids bij de Bijbel

Thema: zegen

overdenking • verwerking • verkondiging

Woordelijk

In handen heeft u een proefnummer van een nieuwe en unieke kwartaalgids bij de Bijbel: *Woordelijk*, een uitgave van Merweboek Sliedrecht.

Het concept van *Woordelijk* is opgebouwd uit drie vaste onderdelen:

1. De **dagboekstukjes** om teksten persoonlijk te overdenken.
2. De **verwerkingspagina's** om de gelezen dagboekstukjes samen met anderen te bespreken en te verwerken. Deze pagina's maken *Woordelijk* ook geschikt om in groepen te gebruiken, bijvoorbeeld op de groeigroep.
3. De **preekschetsen** voor predikanten en kerkelijk werkers, zodat eventueel ook in de kerkdienst bij een thema kan worden aangesloten. Daarnaast kan deze preekschets worden gebruikt voor persoonlijke Bijbelstudie.

De bijbelteksten die in *Woordelijk* geciteerd worden, zijn voornamelijk afkomstig uit de Herziene Statenvertaling, een bijbelgetrouwe vertaling die dicht bij de grondtekst blijft.

Woordelijk gaat 4 keer per jaar verschijnen, het eerst in september 2011 voor de maanden oktober, november en december. In tegenstelling tot andere bijbelleesgidsen werkt *Woordelijk* thematisch, en gaat dus niet in één doorgaande lezing de Bijbel door. Elk kwartaal bestaat uit zes blokken van twee weken, zodat er elk kwartaal één week over is die men kan gebruiken voor bijvoorbeeld verdere verdieping of om in te halen. De thema's voor de eerste jaargang zijn: 1. Familie van Jezus. 2. Geloofsgetuigen. 3. Van de kribbe naar gemeente en de wereld in. 4. Groeien in geloof.

Enkele namen van predikanten die hun medewerking voor de komende nummers hebben toegezegd: *ds. Cathrinus Elsinga, ds. Henk de Haan, ds. Arie van der Veer, drs. Nynke Dijkstra-Algra, ds. Barend Weegink* en *dr. Eveline van Staalduijn-Sulman*. Voor de verwerkingspagina's zijn mensen gevraagd die gespecialiseerd zijn in catechese en gemeenteopbouw.

De doelstelling van het blad is mensen (opnieuw) stimuleren om Bijbel te lezen en stille tijd te houden. Het drieledige concept van *Woordelijk* wil mensen ondersteunen in het opbouwen van hun relatie met God en het groeien in geloof. Iets wat niet alleen kan door de Bijbel te lezen, maar waar je je broers en zussen in het geloof voor nodig hebt. Vandaar de brug naar het groepswork en de zondagse eredienst.

Om het blad te ondersteunen is er inmiddels ook een website in aanbouw: www.woordelijk.info. U kunt hier alvast rondkijken.

In het verlangen en met het gebed dat ons werk gezegend wordt,

Henriëke Remmink, eindredacteur; *Kees Bezemer*, uitgever

Aan het woord

Woorden. Je gebruikt ze op allerlei manieren. Om de ander duidelijk te maken wat je wilt, maar ook om dingen te kunnen benoemen. Woorden, je gebruikt ze de hele dag en je hoort ze de hele dag. Verbazingwekkend hoe vaak je dan een woord hoort, dat zijn oorsprong vindt in de Bijbel. Alleen weten veel mensen in Nederland dat niet meer, omdat het Woord met een hoofdletter niet meer wordt gehoord of gelezen. Het Woord met een hoofdletter, de Bijbel, is bij veel mensen een beetje buiten beeld geraakt. Daarom ben ik erg blij dat ik de eindredacteur mag worden van *Woordelijk*, een nieuwe kwartaalgids bij de Bijbel. Een gids vol woorden, die je mag lezen en horen. Tegelijkertijd een gids die je aan het werk zet, om aan je relatie met God te werken en ook weer door te vertellen aan anderen wat je gelezen hebt. Niet om mij een plezier te doen, maar omdat ik het jou en die ander zo ontzettend gun om te groeien in geloof.

Als jij en die ander willen groeien in geloof, kunnen jullie niet zonder de zegen van onze levende God. Net zo min als wij als makers van *Woordelijk* zonder de zegen van onze Heer en Heiland kunnen. Daarom is het thema van dit proefnummer *zegen*. Samen met jou willen we kijken wat het betekent als Vader, Zoon en Geest ons liefde, genade en gemeenschap (2 Korinthe 13:13) toewensen. Tijdens het lezen wens ik je toe dat Gods hand voor je mag zijn om je de weg te wijzen, rondom je om je te beschermen, elke dag onder je om je op te vangen als je valt, en boven je om je bovenal te zegenen.

In Christus verbonden,
Henriëke Remmink

*Mocht je willen reageren op dit nummer of op de website,
dan kun je ons mailen: redactie@woordelijk.info*

Elkaar zegenen

Zegenen wil zeggen: goede dingen zeggen. Je moet de ander zonder ophouden zegenen, ja goede dingen over en tegen de ander zeggen. Ouders hun kinderen, kinderen hun ouders, vrouwen en mannen moeten elkaar zegenen, vrienden moeten hun vrienden zegenen. In de samenleving, waar zoveel ellende heerst, moet je overal waar je komt zegen brengen. Veel te gauw ben je vergeten dat God van ieder van ons houdt. Je laat je hart vertroebelen door alle kwaad in deze wereld. Daarom is het nodig dat je elkaar herinnert aan het feit dat je geliefd bent. Zegenen kun je met een woord of met een gebaar, op een plechtige of op een informele manier, maar je leven heeft hoe dan ook zegen nodig.

Lezen: 2 Korinthe 12:7-10

Maar Hij heeft tegen mij gezegd: Mijn genade is voor u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Daarom zal ik veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij komt wonen. (2 Korinthe 12:9)

J e kent het vast wel, gebeden die niet worden verhoord of op een andere manier dan je wilde. Vaak vraag je je dan af: waarom? Begrijpen doe je het niet echt, en je zou graag een antwoord willen op al je vragen. Paulus sprak ook veel met God, over de dingen die hem bezighielden. Op een bepaald moment had hij drie keer gebeden of God hem van de doorn in zijn vlees wilde verlossen. Drie keer bidden betekent in de Bijbel door blijven bidden totdat God antwoordt. We weten niet wat die doorn was, maar het is duidelijk dat Paulus er flink last van had. Na drie keer bidden wordt duidelijk dat God het gebed van Paulus niet verhoort. Maar Paulus krijgt wel antwoord van God. Mijn genade is voor jou genoeg. Best een lastig antwoord, want Paulus krijgt niet wat hij wil. Maar toch durft Paulus zich volledig toe te vertrouwen aan het antwoord van God. Zonder mitsen en maren. Want Paulus beseft dat hij is wat hij is dankzij Gods genade. Gods genade, Gods kracht komt tot zijn doel in de zwakheid van Paulus. Durf jij net zoals Paulus je zonder mitsen en maren toe te vertrouwen aan Gods genade? Zodat Gods genade zichtbaar kan worden in jouw zwakheid.

Lied

*Al zijn wij zwak, door zijn genade zijn wij sterk,
wij zijn als klei en Hij vormt ons naar zijn beeld.
Zelfs onze zwakheden keert Hij ten goede door zijn Geest
en Hij toont zijn glorie door ons heen!*

Uit: Evangelische Liedbundel 1999, lied 507 vs 3

Lezen: Romeinen 5:1-11

Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heer Jezus Christus. (Romeinen 5:1)

Als het over vrede gaat, denk je al snel aan oorlog, of aan iemand met wie je ruzie hebt. Toch gaat het hier over een ander soort vrede. Vrede is een groot geschenk van God, nauw verbonden met de komst van Jezus Christus. In het Oude Testament werd Jezus Christus immers al de Vrededorst genoemd (Jesaja 9:6). De vrede van God is dan ook een sfeer waarin het leven weer tot bloei kan komen, mensen tot hun bestemming komen. Zonder angst voor machten die de vrede kunnen bedreigen. Want deze vrede is geen tijdelijke wapenstilstand, of een soort gevoel dat voorbij kan gaan. Maar een vaste zekerheid die je krijgt door Jezus Christus. Allereerst doordat Jezus Christus nu bij God in de hemel woont, en voor je opkomt. Maar natuurlijk ook door het verlossend lijden en sterven van Jezus Christus. Opeens wordt dan pijnlijk duidelijk dat de vrede van God niet gemakkelijk of goedkoop is. De vrede van God is ook niet iets wat je zelf kunt bewerkstelligen, door wat je zegt of wat je doet. Want de vrede van God komt alleen naar je toe als je gelooft in Jezus Christus. Als je toe durft te geven dat je het zonder Jezus Christus niet redt. Dat vraagt een verandering in je leven. Laat jouw leven iets van die verandering zien?

Gebed

*Ik mag ruilen
Heer Jezus Christus,
U bent mijn gerechtigheid, maar ik ben uw zonde:
U hebt op zich genomen, wat van mij is,
en mij gegeven, wat van U is.
U hebt op zich genomen, wat U niet was,
en hebt mij gegeven, wat ik niet was.*

Uit: M. Luther, *Gebeden*, Kampen 1996, 24

Lezen: Spreuken 3:3-6

Mogen goedertierenheid en trouw jou niet verlaten. Bind ze om je hals, schrijf ze op de tafel van je hart, vind gunst en goed verstand in de ogen van God en mens. (Spreuken 3:3-4)

Tijdens je opleiding tot predikant krijg je meerdere mentoren. Mensen die je het vak moeten leren. Maar ook mensen die je helpen om je relatie met God verder uit te bouwen, ze helpen je als het ware om te groeien in geloof. Vaak zijn er wel dingen die je bijblijven, specifieke dingen die je van deze mensen geleerd hebt. Eén van de dingen die mij is bijgebleven, is bovenstaande tekst uit Spreuken. Een les in geloof en vertrouwen. Want als het woord van God je hart heeft aangeraakt, leidt dit tot liefde (de Herziene Statenvertaling vertaalt hier: goedertierenheid) en trouw. Liefde en trouw zijn kenmerken van onze levende God, denk maar aan het verhaal van Gods verschijning aan Mozes (Exodus 34). De spreukendichter vraagt ons dan ook om liefde en trouw een grote plaats te geven in ons leven, ons hierdoor te laten leiden. Liefde betekent heel concreet verbonden zijn met of solidair zijn aan. Het Hebreeuwse woord voor trouw betekent betrouwbaarheid of waarheid. Wij worden dus opgeroepen om betrouwbaar te zijn. Om alles wat wij doen, alles wat wij zeggen te laten bepalen door solidariteit met anderen en trouw aan God. Want als je zo je leven leeft, word je aanvaard en mag je je in de gunst van God en mensen verheugen.

Lied

*Als je geen liefde hebt voor elkaar,
is er geen hoop meer op zegen.
Kinderen, maak de liefde toch waar;
schrijf het op alle wegen.*

Uit: H. Lam, *Alles wordt nieuw. Deel III*, 94.

Lezen: 1 Johannes 1:5-7

En dit is de boodschap die wij van Hem gehoord hebben en aan u verkondigen, dat God licht is en dat in Hem in het geheel geen duisternis is. (1 Johannes 1:5)

Het valt niet altijd mee om woorden te geven aan je geloof, om aan anderen uit te leggen wat je nu precies bedoelt. Johannes heeft in zijn brief niet zoveel woorden nodig om dat uit te leggen, zijn geloofsbelijdenis is kort maar krachtig: ‘God is licht en in Hem is helemaal geen duisternis.’ Radicale woorden die van ons een keuze vragen. Je leeft je leven in het licht met God, of je leeft in de duisternis. Een tussenweg is er niet. Dit betekent echt niet dat Johannes ‘opeens’ is vergeten dat het in de wereld erg duister is, en dat het in het hart van gelovigen erg duister kan zijn. Maar God is licht en in Hem komen alle goede dingen bij elkaar, zoals bijvoorbeeld liefde, trouw en genade. Je vraagt je dan misschien af waarom er nog niet meer van dat licht te zien is in de wereld om je heen. Dat komt omdat we (zoals dat heet) leven tussen vervulling en voltooiing. God is begonnen om ons te verlossen van het duister toen Jezus Christus werd geboren. Teken van Gods Licht zijn dan ook al te zien, op plaatsen waar mensen goed zijn voor elkaar en naar Gods wil leven. Maar het volle Licht van God zal pas te zien zijn als Jezus Christus terugkomt op aarde, en God een nieuwe hemel en aarde maakt. In die verwachting mag je leven!

6

Overweging

God is licht. Maar in onze ervaring verschijnt Hij vaak genoeg als donker.

Uit: A. Grün, *Orde van de dag. 365 teksten*, Kampen 2007

Lezen: Handelingen 2:37-47

En zij volhardden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap, in het breken van het brood en in de gebeden. (Handelingen 2:42)

Het is en blijft een moeilijke zaak om je geloof niet alleen tijdens de zondagse eredienst vorm te geven, maar ook in de week die daar op volgt. Een moeite die er blijkbaar door de tijden heen is ingeslopen. Want de mensen van de eerste christengemeente in Jeruzalem hadden er geen enkele moeite mee. Volhardend, dat wil zeggen ijverig, waren ze door de week met vier dingen bezig: Het onderwijs van de apostelen. De Bijbel werd uitgelegd in het licht van het leven van Jezus Christus, en leerlingen werden herinnerd aan het onderwijs dat Jezus Christus had gegeven. Maar ook de gemeenschap. Het bij elkaar horen op grond van het geloof in Jezus als de Christus, in goede en in slechte tijden. Dus alle bezittingen werden samen gedeeld. Daarnaast het breken van het brood. Samen de gemeenschap met de Heer vieren, door de tekenen van brood en wijn en met de verwachting van Zijn wederkomst. En als laatste de gebeden. Bij het bidden speelden in de eerste christengemeente van Jeruzalem vooral de Psalmen een belangrijke rol. Vier dingen staan centraal in het leven van de christenen van de eerste gemeente in Jeruzalem, vier dingen die allemaal terugkomen in de liturgie van onze zondagse eredienst. Een opvallend toeval, of misschien iets om eens wat dieper over na te denken?

Gebed

*Heilige Geest, die het heelal vervult,
U laat in ieder van ons een leven groeien van gemeenschap met God.
Daaruit ontluikt de goedheid van het hart; dan kun je jezelf vergeten
ten bate van de ander.*

Uit: Fr. Roger van Taizé, *Bidden in de stilte van je hart. 100 gebeden*, Kampen 2007, 64.

Lezen: 2 Timotheüs 1:3-14

Bewaar door de Heilige Geest, Die in ons woont, het goede pand, dat u toevertrouwd is. (2 Timotheüs 1:14)

We leven in een maatschappij waarin vernieuwing op vernieuwing volgt. De meeste mensen denken dat het alleen maar mooier en beter kan. Een trend die de kerkelijke gemeentes en het leven van gelovigen helaas ook al binnendringt. Timotheüs heeft niet zoveel met al die vernieuwingen. Hij moedigt ons aan om op te kijken naar de hemel. Want, zegt hij, 'Bewaar het goede pand dat u toevertrouwd is.' Het goede pand kan natuurlijk van alles zijn. Maar met de aanmoediging om het hoofd omhoog te houden, weten we al in welke richting we het moeten zoeken. Timotheüs weet het namelijk zeker, vanuit de hemel waakt God over alle mensen met wie Hij een Verbond gesloten heeft. Timotheüs bewaart dan ook het pand van volle genade en vrede, dat is weggelegd voor alle mensen die van God houden. Volle genade en vrede, daar kunnen we ons nu nog maar moeilijk iets bij voorstellen. We zien immers hier op aarde maar een klein stukje van die genade en vrede. Maar toch mogen we er naar uitkijken, als we gaan sterven of als Jezus Christus terugkomt op aarde. Tot het zover is, mogen wij op aarde het goede pand bewaren. Niet door er krampachtig aan vast te houden, of door bang te zijn voor deze tijd. Maar door de Heilige Geest die in ons woont. Gods Geest wil het goede pand in ons hart bewaren!

8

Overweging

Wat gelooft u aangaande de Heilige Geest?

Ten eerste dat Hij tezamen met de Vader en de Zoon waarachtig en eeuwig God is. Ten tweede dat Hij ook mij gegeven is om mij door een echt geloof deel te doen hebben aan Christus en al zijn weldaden, mij bij te staan en eeuwig bij mij te blijven.

Uit: *Heidelberger Catechismus*, vraag en antwoord 53

Lezen: Openbaring 22:18-21

Hij Die van deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom spoedig. Amen. Ja, kom, Heer Jezus! (Openbaring 22:20)

Maarten Luther zei eens: 'Als Jezus Christus morgen terugkomt op aarde, plant ik vandaag nog een boom.' Een citaat dat vaak wordt gebruikt in deze tijd. Maar ik vraag mij wel eens af of we als gelovigen dit citaat wel echt doorgronden en serieus nemen. Want Maarten Luther houdt duidelijk rekening met de terugkomst van Jezus Christus op aarde. Wat de vraag oproept in hoeverre jij rekening houdt met het feit dat Jezus Christus elk moment terug kan komen op aarde. In het gedeelte dat wij lezen heeft Jezus Christus net voor de derde keer beloofd aan de mensen dat Hij snel terug zal komen. Het getal drie staat in de Bijbel voor zekerheid, het zal echt gebeuren. Jezus Christus benadrukt zijn belofte nog eens met een ja. Hij noemt zichzelf 'Hij Die van deze dingen getuigt'. Want Jezus Christus heeft de openbaring van God ontvangen, en mag deze verder doorgeven. Johannes reageert op het ja van Jezus Christus met een amen. Amen betekent zeker, het zal zo zijn. Een geloofsbelijdenis in zichzelf. Met dit amen laat Johannes zien dat hij uitkijkt naar de vervulling van wat hij mocht zien en horen. Johannes kijkt uit naar de terugkomst van Jezus op aarde. Als christenen mogen we elkaar uitnodigen, samen met Johannes en de kerk van alle tijden het gebed om Jezus' terugkomst op aarde te bidden. Met de hoop en het verlangen dat de Heilige Geest ons de vrijmoedigheid zal geven om amen te zeggen. Amen!

Lied

*Amen, amen, amen!
Dat wij niet beschamen
Jezus Christus onze Heer,
amen, God, uw naam ter eer!*

Uit: *Liedboek voor de kerken* 1973, Gezang 456 vers 3

Verwerkingspagina's over zegen, de zegen en zegenen

Opening

Lezen: Verblijd u altijd in de Heer; ik zeg het opnieuw: Verblijd u. Uw welwillendheid zij alle mensen bekend. De Heer is nabij. Wees in geen ding bezorgd, maar laat uw verlangens in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God; en de vrede van God, die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaken in Christus Jezus. (Filippenzen 4:4-7)

Uitleg: De Heer is nabij. Nee, zeg nu niet al te snel dat deze opmerking van Paulus duidelijk een vergissing is. Zeker, het is heel gemakkelijk om op die manier de helft van de Bijbel weg te schrappen. Alle woorden over de spoedige wederkomst van Jezus kun je met een glimlach van tafel vegen onder het motto 'Misrekening'. Ik geef toe: direct na Jezus' opstanding en hemelvaart leefde zeer sterk de gedachte dat Hij spoedig zou terugkomen. En wie weet heeft ook Jezus zelf die gedachte gehad! Hoe dan ook: het tijdstip van zijn wederkeer is uitsluitend bekend bij de Vader. Hij alleen bepaalt wanneer het einde der tijden daar is. En het zou best eens zo kunnen zijn

dat Hij dat einde nog uitstelt, om deze wereld een nieuwe kans tot omkeer te geven. Tegelijkertijd moet je niet vergeten dat voor God 20 eeuwen maar 20 dagen zijn. De Heer is nabij! Dat woord behoeft niemand uit z'n Bijbel te schrappen. Gods toekomst is aanstaande! En bovendien: ook al zou Jezus nog vele eeuwen wegblijven, in de Geest is Hij ons nu al zeer nabij...

Uit: A.F. Troost, *Aan stille wateren. Bijbels dagboek*, Zoetermeer 1993.

Vraag: Kijk je door dit stukje van ds. Troost over Filippenzen 4:6 nu ook anders naar de zegen?

Zingen: Gezang 477:1 uit het Liedboek voor de Kerken.

Geest van hierboven, leer ons geloven,
hopen, liefhebben door uw kracht!
Hemelse Vrede, deel U nu mede
aan een wereld die U verwacht!
Wij mogen zingen van grote dingen,
als wij ontvangen al ons verlangen, met Christus opgestaan.
Halleluja!
Eeuwigheidsleven zal Hij ons geven,

als wij herboren Hem toebeho-
ren,
die ons is voorgegaan.
Halleluja!

Gebed: Vader, wij danken u
voor Jezus' nabijheid. Zijn lief-
de is om ons heen en zijn rijk
verwachten wij met vreugde!
Met deze hoop en in deze ver-
wachting bidden wij u, wees
ons nabij. Wees met uw Geest
in ons midden, en geef dat wij
vanavond een goede avond
mogen hebben.
Amen.

Woordspin

Schrijf op een groot stuk
(behang)papier het woord
zegen. Rond het woord zegen
schrijven de deelnemers aan de
avond waar ze aan denken bij
dit woord. Het mag van alles
zijn. Tijdens het schrijven
wordt er niet met elkaar gespro-
ken. Na 5 tot 10 minuten ga je
in de groep bespreken wat er is
opgeschreven.

Teksten?!

Had je ook een tekst in gedach-
ten toen je iets opschreef bij de
woordspin? Dit hoeft niet per se
een bijbeltekst te zijn. Het mag
ook een lied zijn of bijvoorbeeld
een stuk van een gedicht.

Tijd en traditie

Dwars door alle tijden en tradi-
ties heen, heeft de zegen een
belangrijke rol gespeeld. Dit is
ook te zien aan het grote aantal
zegenbeden dat door de tijden
heen in verschillende tradities
is ontstaan. Hieronder lees je
drie verschillende zegenbeden.

- Kun je aangeven welke je aan-
spreekt, en waarom?
- Kun je aangeven in welke
zegenbede je het meest terug
herkent van de bijbelse zegen-
beden uit Numeri 6 en 2 Korin-
the 13?

De Heer zegene je en behoede
je.

Hij moge zich aan je voordoen
als iemand die naar je omziet.
Hij moge je zijn gezicht laten
zien

en je vrede geven.

De Heer zegene je.

Zegen van Franciscus

Niet dat je weg puur over rozen
gaat,

dat je nooit tranen van spijt
voelt

of je dagen zonder pijn en
smart zijn,

nee, dat alles wens ik je niet
toe.

Maar wel is mijn wens

dat je mag groeien in wie je
bent,

met de gaven die God je gege-
ven heeft.

Dat ze het hart van je geliefden met blijheid mogen vervullen. Ik wens dat je in vreugde en smart Gods nabijheid blijft zoeken, En dat Hij je mag zegenen overvloedig en rijk.
Ierse pelgrimszegen

De Heer schenke U de behoedzaamheid van zijn handen, de goedheid van zijn ogen, de glimlach van zijn mond, de vastheid van zijn stappen, de vrede van zijn woorden, de warmte van zijn hart, het vuur van zijn Geest, de geheimenis van zijn aanwezigheid.

Franse zegenspreuk

De Bijbel open

Lezen: Maar Jakob bleef alleen achter, en een Man worstelde met hem, totdat de dageraad aanbrak. En toen *de Man* zag dat Hij hem niet kon overwinnen, raakte Hij zijn heupgewricht aan, zodat het heupgewricht van Jakob ontwricht raakte toen Hij met hem worstelde. En Hij zei: Laat Mij gaan, want de dageraad is aangebroken. Maar hij zei: Ik zal U niet laten gaan, tenzij U mij zegent. En Hij zei tegen hem: Wat is uw naam? En hij antwoordde: Jakob. Toen zei Hij:

Uw naam zal voortaan niet meer Jakob luiden, maar Israël, want u hebt met God en met mensen gestreden, en hebt overwonnen. Jakob vroeg daarop: Vertel *mij* toch Uw Naam. En Hij zei: Waarom vraagt u naar Mijn Naam? En Hij zegende hem daar. En Jakob gaf die plaats de naam Pniël. Want, *zei hij*, ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn leven is gered. En de zon ging over hem op, toen hij door Pniël gegaan was; hij ging echter mank aan zijn heup.
(Genesis 32:24-31)

Vragen

- Welke kenmerken van de zegen herken je terug in dit verhaal?
- Geeft dit verhaal, net zoals de zegen, hoop voor de toekomst?

Zegen of gebed

Here zegen ons, en behoed ons,
Here doe uw aangezicht over ons lichten, en wees ons genadig,
Here verhef uw aangezicht over ons, en geef ons vrede,
Amen.

Onze God, de Machtige, Oorsprong en Voleinder
van alle dingen, zegene u,
geve u groei en wasdom, het uitkomen van uw hoop,
vrucht op al uw inspanningen,
en behoede u voor al het kwade.

Hij zij voor u een bescherming in gevaar
en een schuilplaats in angst.

Onze God doe zijn aangezicht over u lichten,
zoals de zon boven de aarde warmte geeft
aan de verkleumden en vreugde aan alles wat leeft,
en zij u genadig,

wanneer u gevangen bent in schuld,

Hij make u los van al het verkeerde en make u vrij,
onze God verheffe zijn aangezicht over u
Hij aanschouwe uw leed en hore uw stem.

Hij geneze en trooste u,
en geve u vrede,
welzijn van lichaam en ziel,
liefde en geluk.

Amen.

Zo wil God het.

Die van eeuwigheid tot eeuwigheid blijft.

Zo is het voor u vastgelegd naar zijn wil.

Uit: Jörg Zink, *Wie wir beten können*, Stuttgart 1991, 244.

Alle gevoelens, herinneringen, mooie en minder mooie momenten in een mensenleven komen samen in de zegen. Bekende woorden die aan het einde van elke kerkdienst klinken en die te lezen zijn in Numeri 6.

Zegenende woorden die laten zien waar het nu echt om gaat en mag gaan, Gods verhaal met mensen. Ons levensverhaal mag deel zijn van Gods verhaal met mensen. Die wetenschap verandert ook iets aan hoe wij als mensen naar ons leven kijken, want plotseling gaat het in ons leven dan om God in plaats van wat wij meemaken. Kijk je dan ook anders terug op alles wat er is gebeurd in je leven? Want Gods zegen is niet de punt achter de kerkdienst, maar het uitroepteken. Nog één keer wordt onderstreept wat is gezongen, gebeden en verkondigd.

Het is de moeite waard om ook naar de vorm en opbouw van de zegen te kijken, die ons al vast op het juiste spoor willen zetten. Wat betekent het dat de zegen uit drie onderdelen is opgebouwd, en dat drie keer de Naam van God wordt gebruikt? Wat betekent het dat elke zin weer meer woorden en lettergrepen bevat? Wat betekent het dat met aftrek van drie woorden voor het gebruik van Gods Naam, de zegen uit precies twaalf woorden bestaat? Zegenen heeft in het Oude Testament verschillende betekenissen, die niet in één woord te vatten zijn. Daarom probeert elk van de drie zinnen van de zegenbede een aspect van het zegenen uit te drukken, waarbij het tweede deel van de regel steeds het eerste deel verduidelijkt.

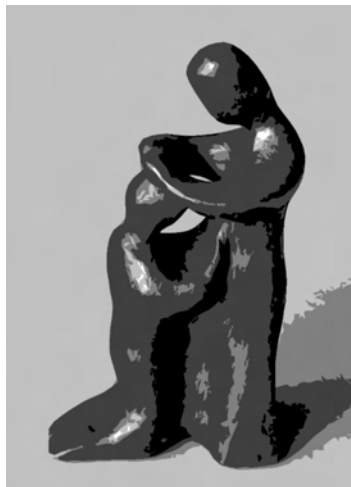
Pas als je heel het leven met alles erop en eraan als van God gegeven ziet, kun je net zoals het volk Israël jezelf staande houden in het heden, en met vertrouwen vooruitkijken naar de toekomst. Vertrouwen dat God het volk Israël maar ook ons ook in het heden en in de toekomst zal blijven zegenen. In alles wat met de zegen wordt verkondigd klinkt, lang geleden maar ook nu nog, door dat God verleden heden en toekomst in zijn hand houdt.

De drie zinnen waaruit de zegenbede bestaat, zijn dan ook heel goed terug te vertalen naar het leven van alledag.

Allereerst blijkt Gods zegen als Hij ons bewaart in het leven van alledag. Gods goedheid daalt op ons neer. Wat Gods goedheid en bewaring betekenen wordt heel mooi duidelijk uit vele verhalen in het Oude Testament. Het is mooi om te horen dat Gods goedheid zichtbaar wordt in het leven van alledag, in het vele dat wij krijgen. Maar hoe zit het dan met de momenten van tegenslag, met alle moeilijke dingen die ook gebeurden, hoe moeten we deze dan verklaren of beleven?

Vervolgens brengt het oplichten van Gods aangezicht volkomen genade teweeg. God kijkt ons aan; vol liefde, licht en leven heeft Hij zijn ogen op ons gericht. Denk maar aan de Schepping van de mens in Genesis 1 en 2. Maar Genesis gaat verder, en de slang zorgt voor een ommekeer. Gods zegen is daarom onderdeel van het verbond. Het verbond waardoor wij genade ontvangen. Wat is genade, en hoe spelen schuld en het verbond daar een rol in?

De derde zin is het hoogtepunt van de zegen. God onderstreept door het woordje sjaloom/vrede nog eens heel duidelijk dat Hij Immanuel is – God met ons. Met vrede bedoelt God hier datgene wat het leven echt maakt, dat wat er werkelijk toe doet. Alle dingen die het leven zo aangenaam maken, staan dan opeens in een ander licht. In deze zegen uit het Oude Testament mogen wij als Nieuwtestamentische gemeente immers onze opgestane Heer en Heiland horen: ‘Vrede zij met u’. In dat ene woordje ‘vrede’ wordt het hele opstandingevangelie samengevat, en daarmee het hele fundament van ons bestaan.

Design: Henriëtte Post

Door het uitspreken van deze zegenbede legden de priesters lang geleden Gods Naam op de Israëlieten, en wordt vandaag Gods Naam op ons gelegd – dat is wie God zelf is. De zegen bestaat uit woorden die God met grote zorg heeft uitgekozen om de dragers van zijn zegen te worden. Want God verbindt zijn Naam (dat is Hijzelf) aan jouw leven. Het horen van deze zegen is niet vrijblijvend, Gods Naam op ons leven is een groot cadeau maar ook een grote verantwoordelijkheid. Hoe kan je als christen die verantwoordelijkheid vormgeven? Na de zegen klinkt immers het Amen, het beamen van Gods zegen door ons.

Op de drempel van de nieuwe week kunnen wij daarom bijna niets anders dan 'Amen' zeggen, ook al is het met gebroken stem door het verdriet over de tijd die achter ons ligt. Onze hand in Gods hand leggen, en in deze week op weg gaan achter Hem waar ons dat ook brengt. We kunnen enkel blijven lopen in het voetspoor van onze Heer, blijven strijden, blijven hopen, blijven wachten en uitkijken naar zijn wederkeer. God op zijn Woord vertrouwen, als Hij in de zegen zegt: 'Altijd zal Ik met je zijn.' Als een kind onze handen vouwen, omdat wij zijn getuige willen zijn. Al onze twijfels en onzekerheid af leggen en alleen maar 'Amen' zeggen.

16

Amen.

Design: Henriëtte Post

WOORDELIJK

kwartaalgids bij de Bijbel

verschijnt 4 maal per jaar; ca. 96 pagina's per aflevering

Eindredactie: Henriëke Remmink

E-mail: redactie@woordelijk.info

Uitgever, (abonnementen)administratie:

Merweboek uitgeverij, Postbus 217, 3360 AE Sliedrecht, tel. 0184-410224

E-mail: info@merweboek.nl

Web: www.woordelijk.info of www.merweboek.nl

Abonnementsprijzen:

Voor Nederland: € 18,95 per jaar. Buitenland: € 29,50 per jaar.

(Geldend bij machtiging. Voor nota/acceptgiro wordt € 2,00 extra berekend.)

Losse nummers kosten € 7,00 (incl. porto) en zijn alleen verkrijgbaar door overschrijving van het juiste bedrag op giro 464501 van Merweboek, Sliedrecht onder vermelding van het gewenste exemplaar.

Bij afname van meerdere abonnementen of grotere aantallen losse nummers op 1 adres in Nederland zijn kortingen mogelijk. Informeer bij de uitgever voor de mogelijkheden.

Per jaargang verschijnen 4 nummers.

Een abonnement kan elk kwartaal ingaan (eventueel ook met terugwerkende kracht) en wordt stilzwijgend verlengd, tenzij er schriftelijke opzegging plaatsvindt vóór 1 december.

ISSN 2211-2391

Overname van artikelen alleen in overleg met de uitgever.

WOORDELIJK *kwartaalgids bij de Bijbel*

>> **ABONNEEBON** <<

Merweboek • Postbus 217 • 3360 AE Sliedrecht • www.woordelijk.info

Ja, noteer mij tot wederopzegging voor een abonnement op **Woordelijk** ingaande

januari april juli oktober 201..

Ik betaal per factuur en betaal € 2,00 extra

*Abonneer u vóór 1-9-2011 voor 2011-12
en ontvang het eerste nummer gratis!*

Ik betaal per machtiging en verleen die hiermee aan Merweboek om eenmaal per jaar het verschuldigde abonnementsgeld (4 nrs. € 18,95) van onderstaande rekening af te schrijven.

naam :

telefoon:

adres :

postcode :

plaats:

rekening :

handtekening:

*Abonneer u vóór 1-9-2011
voor 2011 en 2012 en
ontvang het eerste
nummer gratis!*